

Základná škola s materskou školou, Kozárovce 927

Vnútorý predpis č. 003/2018

Kozárovce

Výtlačok č.

17

Zmena č.

Počet strán

6

Zo dňa

31.08.2018

**Vnútorá smernica riaditeľa školy:
Prevencia a riešenie šikanovania žiakov školy**

Vypracoval Mgr. Richard Demian

Schválil: Mgr. Richard Demian

Funkcia: riaditeľ školy

Funkcia: riaditeľ školy

Podpis:

Podpis

Dátum schválenia: 31.08.2018

Dátum účinnosti: 01.09.2018

Čl. 1

Úvodné ustanovenia

Šikanovanie sa v súčasnom období stáva vážnym problémom, ktorý sa prejavuje v školách a školských zariadeniach a ktorému je potrebné venovať neustálu pozornosť, a to z hľadiska preventívneho, ako aj sankčného pôsobenia.

Cieľom tohto interného metodického usmernenia je vzhľadom na závažnosť šikanovania poskytnúť základné informácie zamestnancom školy o:

- formách jeho prejavov,
- návrhoch na riešenie,
- spôsoboch ich preventívneho pôsobenia,
- potrebe spolupráce s rodičmi žiakov a príslušnými inštitúciami.

Čl. 2

Charakteristika šikanovania

- (1) Na účel tejto smernice sa šikanovaním rozumie akékoľvek správanie žiaka alebo žiakov, ktorých úmyslom je ublíženie inému žiakovi alebo žiakom, ich ohrozenie alebo zastrasovanie. Ide o cielené a opakované použitie násilia voči takému žiakovi alebo skupine žiakov, ktorí sa z rôznych dôvodov nevedia alebo nemôžu účinne brániť. Šikanovanie sa prejavuje v rôznych podobách, ktoré môžu mať následky na psychickom a fyzickom zdraví.
- (2) Podstatou šikanovania sú:
 - a. Úmysel bezprostredne smerujúci k fyzickému alebo psychickému ublíženiu druhému,
 - b. Agresia jedného žiaka alebo skupiny žiakov,
 - c. Prevaha agresora alebo skupiny agresorov nad obeťou.
- (3) Šikanovanie sa môže prejavovať:
 - a. v priamej forme, najmä fyzickými útokmi, urážaním, nadávkami, posmechom, zosmiešnením, príkazmi agresora vykonať určitú vec proti vôli obeť, odcudzením vecí, vyhrážaním, zastrasovaním, vydieraním, zneužitím osobných údajov, fotografií, šírením nepravdivých informácií alebo kyberšikanovaním alebo
 - b. v nepriamej forme, najmä prehliadaním, ignorovaním, zámerným vyčleňovaním z kolektívu alebo nedobrovoľným vystavovaním agresívnym situáciám.
- (4) Kyberšikanovanie je priama forma šikanovania, pri ktorej ide o zneužitie informačno-komunikačných technológií (najmä telefónu, tabletu, internetu a sociálnych sietí) na úmyselné ohrozenie, ublíženie alebo zastrasovanie, pričom sa často vyskytuje v spojení s inými formami šikanovania.
- (5) Kyberšikanovanie má najčastejšie tieto znaky
 - a. sociálna prevaha alebo psychická prevaha agresora, nie je nutná fyzická prevaha,
 - b. agresor vystupuje často anonymne,
 - c. útok nevyžaduje fyzický kontakt agresora a obeť,

- d. agresor spravidla nevidí priamu emocionálnu reakciu obete na útok s ohľadom na anonymitu a odstup, ktoré informačno-komunikačné technológie umožňujú,
 - e. útoky sa šíria prostredníctvom internetu podstatne rýchlejšie ako inými spôsobmi,
 - f. útoky sú prístupné veľkému množstvu osôb,
 - g. agresor je schopný uskutočniť útok z rôznych miest,
 - h. útoky môžu mať dlhšie trvanie v čase,
 - i. obeť nemusí o napadnutí dlhšiu dobu vedieť,
 - j. obeť nemusí byť schopná identifikovať agresora,
 - k. zverejnené informácie, fotografie a audiozáznamy a videozáznamy môže byť náročné odstrániť z internetu.
- (6) Šikanovanie môže naplňať skutkovú podstatu trestného činu alebo priestupku.
- (7) Žiak, ktorý je agresorom, môže byť trestne stíhaný najmä za trestný čin
- a. ublíženia na zdraví,)
 - b. obmedzovania osobnej slobody,)
 - c. lúpeže,)
 - d. vydierania,)
 - e. hrubého nátlaku,)
 - f. nátlaku,)
 - g. porušovania domovej slobody,)
 - h. sexuálneho násillia,)
 - i. sexuálneho zneužívania,)
 - j. krádeže,)
 - k. neoprávneného užívania cudzej veci,)
 - l. poškodzovania cudzej veci,)
 - m. nebezpečného vyhrážania sa,)
 - n. nebezpečného prenasledovania,)
 - o. výroby detskej pornografie,)
 - p. rozširovania detskej pornografie,)
 - q. prechovávanlia detskej pornografie a účasť na detskom pornografickom predstavení,)
 - r. ohovárania.)
- (8) Šikanovanie môže naplňať skutkovú podstatu priestupku proti občianskemu spolunažívaniu) alebo priestupku proti majetku.)
- (9) Skutočnosť, že fyzická osoba nie je trestne zodpovedná z dôvodu nízkeho veku) nie je prekážkou na podanie žaloby vo veci náhrady škody, ktorú žiak spôsobil na majetku alebo vo veci náhrady ujmy, ktorú žiak spôsobil na zdraví. Zákonný zástupca žiaka a žiak zodpovedajú za škodu spoločne a nerozdielne.
- (10) Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec, ktorému je známy prípad šikanovania a neprijme žiadne opatrenie, môže byť stíhaný najmä za trestný čin
- a. neprekazenia trestného činu,)
 - b. neoznávania trestného činu) alebo
 - c. ublíženia na zdraví.)

Čl. 3

Prevencia šikanovania

1. Základným preventívnym opatrením školy je osvojiť si základný princíp: „Sme škola, kde sa šikanovanie netoleruje v žiadnych podobách!“
2. Je dôležité, aby sa s podstatou, formami a nebezpečnými dôsledkami šikanovania, vrátane kyberšikany oboznámili všetci žiaci, zamestnanci školy a rodičovská verejnosť. Pre žiakov, pedagogických zamestnancov i rodičov je potrebné vedieť, že tieto formy správania nie sú neškodným humorom a zábavou, mali by sa oboznámiť s predovšetkým s negatívnymi dôsledkami šikanovania, a to tak pre jeho obeť, ako i pre agresorov. Za zvlášť nebezpečné je potrebné považovať tendenciu podceňovať počiatočné prejavy šikanovania.
3. Dôležité aktivity školy sa nedajú spájať len s vyučovacími predmetmi, ale týkajú sa aj prierezových tém, všetkých činností a situácií v škole, v ktorých sa žiak učí prijímať všeobecné hodnoty spoločnosti, identifikovať sa s nimi a konať v ich duchu v každodennom živote.
4. Vedenie školy, výchovný poradca, koordinátor prevencie závislostí, školský psychológ zodpovedajú za systémové aktivity školy v oblasti prevencie šikanovania a agresivity. V rámci účinnej prevencie šikanovania a realizácie celoškolskej stratégie budeme postupovať nasledovne:
 - a) Uskutočníme v spolupráci s príslušným CPPPaP anonymné dotazníky o prejavoch šikanovania v škole a následne ich vyhodnotíme,
 - b) Budeme sa snažiť budovať pozitívnu klímu v škole,
 - c) Budeme sa snažiť realizovať úzku spoluprácu medzi žiakmi, zamestnancami školy, rodičmi – jasne vymedzíme možnosti oznamovať aj zárodky šikanovania (zachovanie dôvernosti takýchto oznámení)
 - d) V školskom poriadku jasne stanovíme pravidlá správania vrátane sankcií za ich porušenie,
 - e) Zaistíme zvýšený dozor pedagogických zamestnancov cez prestávky, pred začiatkom vyučovania, po jeho skončení i v čase mimo vyučovania žiakov, a to najmä v priestoroch, kde k šikanovaniu už došlo alebo by k nemu mohlo dochádzať.
 - f) Na pedagogickej rade sa všetci pedagogickí zamestnanci školy oboznámia:
 - so systémom školy na oznamovanie a vyšetrovanie šikanovania ZRŠ, výchovná poradkyňa, koordinátorka prevencie, špeciálna pedagogička, metodička pre zavádzanie inovačných metód a foriem práce so žiakmi a dobrovoľníci z radov pedagogických zamestnancov v spolupráci so zamestnankyňami príslušného CPPPaP),
 - informovanosť pedagogických zamestnancov v otázkach šikanovania budeme zvyšovať organizovaním seminárov s odborníkmi zaoberajúcimi sa danou problematikou v príslušnom CPPPaP,
 - g) Zabezpečíme vzdelávanie v oblasti prevencie šikanovania najmä triednych učiteľov, koordinátorov prevencie a výchovných poradcov,
 - h) Budeme informovať pedagogických zamestnancov, žiakov aj zákonných zástupcov o tom, čo robiť v prípade, keď sa dozvedia o šikanovaní:
 - umiestnenie kontaktov a telefónnych čísel na inštitúcie, ktoré sa problematikou šikanovania zaoberajú, na prístupné miesto vo vstupnej hale školy a na nástenke na 1. poschodí,
 - zriadenie schránky dôvery na prístupnom mieste v budove školy,
 - i) Spolupracujeme s odborníkmi z príslušného CPPPaP, resp. ďalšími odbornými pracoviskami poradenských a preventívnych služieb v regióne,
 - j) V pracovnom poriadku školy vymedziť vymedzíme povinnosť pre pedagogických aj nepedagogických zamestnancov,
 - k) Zaangažujeme do riešenia a prevencie šikanovania aj žiacku školskú radu.

Čl. 4

Metódy riešenia šikanovania

1. Zodpovednosť za riešenie šikanovania nesie triedny učiteľ, ako aj rodič v prvom stupni riešenia.

V druhom stupni rieši problémy riaditeľ školy so zákonným zástupcom, výchovnou poradkyňou, školským psychológom, prípadne zriaďovateľom a sociálnou kuratelou na ÚPSVaR v Leviciach

Postupnosť:

- Triedny učiteľ zistí skutkovú podstatu veci v triede.
- Podľa závažnosti oboznámi so skutočnosťou riaditeľa školy, výchovného poradcu školy, školského psychológa
- V každom prípade oboznámi zákonného zástupcu.
- V závažných prípadoch požiada o pomoc príslušné CPPPaP, políciu, sociálnu kuratelú na ÚPSVaR v Leviciach

Odhalenie šikanovania býva niekedy veľmi ťažké i pre skúseného pedagóga. Najzávažnejšiu negatívnu úlohu pri jeho zisťovaní hrá strach (alebo snaha o utajenie) u obetí, ale aj agresorov a ďalších možných účastníkov.

2. Pri vyšetrovaní šikanovania bude pedagogický zamestnanec školy (zväčša triedny učiteľ) postupovať nasledovne:

- a) Zaistí ochranu obetiam,
- b) Uskutoční rozhovor:
 - s deťmi, ktoré na šikanovanie upozornili,
 - s obeťou,
 - s agresormi
- c) Nájde svedkov,
- d) Uskutoční individuálne, prípadne konfrontačné rozhovory so svedkami,
- e) Nikdy sa nekonfrontujú obeť s agresormi!,
- f) Skontaktuje zákonných zástupcov žiakov,
- g) Skontaktuje výchovného poradcu, školskú psychologičku, sociálnu pedagogičku
- h) Spoločne sa dohodnú na ďalšom postupe a navrhnú riaditeľovi školy spôsob riešenia danej situácie

3. Pri výskyte opakovaného alebo skupinového násillia voči obeť budeme postupovať nasledovne:

- a) Okamžite poskytneme pomoc obeť,
- b) Uskutočníme dohodu riaditeľa školy s pedagogickými zamestnancami na postupe vyšetrovania,
- c) Uskutočníme vlastné vyšetrovanie – triedny učiteľ v spolupráci s výchovným poradcom,
- d) Zabráňime možnej krivej výpovede agresora/-ov,
- e) Izolujeme agresorov bez možnosti dohodnúť sa na spoločnej výpovedi,
- f) Budeme pokračovať v pomoci a podpore obeť,
- g) Skontaktujeme zákonných zástupcov,

- h) Skontaktujeme príslušné CPPPaP pod.
- i) V prípade podozrenia na spáchanie priestupku alebo trestného činu nahlásime prípad polícii,

Čl. 5

Opatrenia na riešenie situácie

- (1) Opatreniami na riešenie šikanovania pre obeť a jej zákonných zástupcov, osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa a zariadenie, v ktorom je obeť umiestnená na základe rozhodnutia súdu sú najmä
 - a) odporúčanie vyhľadať individuálnu odbornú starostlivosť,
 - b) zabezpečenie skupinového intervenčného programu v spolupráci s centrom,
 - c) zaistenie bezpečia obete,
 - d) zabezpečenie informovania a poradenstva o šikanovaní pre osoby uvedené v článku 3 ods. 2.
- (2) Opatreniami na riešenie šikanovania pre agresora a jeho zákonných zástupcov, osoby, ktoré sa osobne starajú o dieťa a zariadenie, v ktorom je agresor umiestnený na základe rozhodnutia súdu sú najmä
 - a) odporúčanie zákonným zástupcom agresora vyhľadať odbornú starostlivosť centra,
 - b) preloženie agresora do inej triedy alebo do inej výchovnej skupiny, ak je agresor schopný stále ohrozovať svoje okolie,
 - c) uloženie opatrenia vo výchove podľa § 58 ods. 2 a 3 zákona.
- (3) Pedagogický zamestnanec alebo odborný zamestnanec je povinný šikanovanie, alebo podozrenie zo šikanovania medzi žiakmi bezodkladne riešiť a každej jeho obeť bezodkladne poskytnúť pomoc.

Čl. 6

Spolupráca školy s orgánmi činnými v trestnom konaní a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

- (3) Riaditeľ školy je povinný oznámiť orgánom činným v trestnom konaní podozrenie, že žiak sa dopustil
 - a) šikanovania,
 - b) spáchania trestného činu uvedeného v čl. 2 ods. 7 alebo opakovane páchal priestupky uvedené v čl. 2 ods. 8 v súvislosti so šikanovaním.
- (4) Riaditeľ školy je povinný orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oznámiť
 - a) podozrenie podľa odseku 1,
 - b) skutočnosti, ktoré ohrozujú obeť, agresora alebo svedkov,

- c) opatrenia, ktoré prijal podľa článku 4 alebo článku 5.

Čl. 7

Spolupráca školy so zákonnými zástupcami žiakov, osobami, ktoré sa osobne starajú o dieťa alebo zariadením, v ktorom je žiak umiestnený na základe rozhodnutia súdu

- (5) Pri podozrení na šikanovanie žiaka spolupracujú riaditeľ školy, koordinátor prevencie, výchovný poradca, ďalší pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci s rodinou obete a s rodinou agresora.
- (6) Pedagogickí zamestnanci a odborní zamestnanci dbajú pri rozhovore so zákonným zástupcom obete, agresora alebo svedka najmä na zachovanie dôvernosti informácií.
- (7) Riaditeľ školy môže odporučiť zákonným zástupcom agresora a osobám, ktoré sa osobne starajú o dieťa alebo zariadeniu, v ktorom je umiestnený na základe rozhodnutia súdu, umiestniť agresora na dobrovoľný diagnostický pobyt do diagnostického centra alebo do liečebno-výchovného sanatória.
- (8) O úkonoch podľa tohto článku osoba poverená riaditeľom školy vyhotovuje zápis, z ktorého po jednom vyhotovení poskytne každej zo zúčastnených osôb.

Čl. 8

Záverečné ustanovenia

1. Za dodržiavanie tohto vnútorného predpisu je zodpovedný riaditeľ školy,
2. Tento vnútorný predpis nadobúda účinnosť 01.09.2018.

Čl. 9

Uloženie vnútorného predpisu

Tento vnútorný predpis bude trvalo uložený u riaditeľa školy, u zástupkyňi MŠ, v zborovni pedagogických pracovníkov ZŠ s MŠ, na ekonomicko-personálnom oddelení (finančná účtovníčka) ZŠ s MŠ a na webovom sídle školy. Je prístupný všetkým zamestnancom.

V Kozárovciach, dňa 31.08.2018

Oboznámení s vnútorným predpisom

Prevencia a riešenie šikanovania žiakov školy

Prezenčná listina zo dňa 02.09.2019

	Titul pred	Priezvisko	Meno	Podpis	Dátum
1.	Mgr.	Demian	Richard		
2.	Mgr.	Šustáková	Ivana		
3.	Mgr.	Hlavová	Mária		
4.	Mgr.	Együdová	Mária		
5.	Mgr.	Sedláková	Beáta		
6.	Mgr.	Strelková	Janka		
7.	Mgr.	Šebová	Zuzana		
8.	Mgr.	Kmeťová	Kornélia		
9.	Mgr.	Tulová	Lucia		
10.	Mgr.	Kohútová	Silvia		
11.	Mgr.	Švoliková, Phd.	Ivana		
12.	Mgr.	Majer	Jozef		
13.	PaedDr.	Micháliková	Eva		
14.	Mgr.	Záhradníková	Jana		
15.	Mgr.	Ďurovská	Beáta		
16.	Mgr.	Dubaj	Pavol		
17.	Bc.	Balážiková	Martina		
18.	Mgr.	Beniačiková	Júlia		
19.		Mrázová	Diana		
20.		Volfová	Lucia		
21.	Mgr.	Zimová	Magdaléna		
22.					
23.					
24.					
25.					
26.					
27.					
28.					
29.					

30.					
31.					
32.					
33.					
34.					
35.					
36.					
37.					
38.					
39.					
40.					
41.					
42.					
43.					
44.					
45.					
46.					
47.					
48.					
49.					